

Geachte ouders/verzorgers,

Voor u ligt het pedagogisch protocol dat u gewend bent van ons te ontvangen aan het begin van elk nieuw schooljaar.

In dit document is te lezen welke afspraken en regels er zijn over hoe kinderen, leerkrachten en ouders met elkaar omgaan.

Het pedagogisch protocol bestaat uit:

- De Veilige School; met daarbij het pestprotocol, het protocol “Veilig omgaan met internet” en een overzicht van regels en afspraken
- De gedragscode opgesteld door ons schoolbestuur SKOPOS, Stichting Samenwerkingsbestuur voor Katholieke en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel
- Het SKOPOS protocol Eigentijds Communiceren

Team basisschool De Regenboog

Inhoudsopgave

1	De Veilige School	2
1.1	Visie op het pedagogisch klimaat binnen EBC de Regenboog	2
1.2	Wat verstaan wij onder pedagogisch klimaat	2
1.3	Kenmerken van “De veilige school”	3
1.4	Hoe begeleiden wij de sociaal emotionele vorming van uw kind	4
1.5	Hoe schenken wij aandacht aan de genoemde kernwaarden	5
1.6	Sociaal-emotionele ontwikkeling verwoord in onze leefregels	6
1.7	Een voorbeeld van de Leefregels	8
1.8	Protocol aanpak pesten op school	9
1.9	Regels en afspraken.....	11
1.10	Protocol ‘veilig omgaan met internet’	13
2	Gedragscode SKOPOS.....	16
3	SKOPOS Protocol Eigentijds Communiceren	22

1 De Veilige School

1.1 Visie op het pedagogisch klimaat binnen EBC de Regenboog

Onze school heeft een duidelijke pedagogische opdracht met een taak in de ontwikkeling van sociaal gedrag en besef van normen en waarden bij de leerlingen. Een taak die wordt gedeeld met de ouders en zo mogelijk met andere maatschappelijke milieus waarin kinderen zich bewegen. De leerlingen zelf hebben hierin een actieve rol, zodat wij kunnen spreken over verwerving van normen en waarden. Zo kunnen kinderen zich voorbereiden op de samenleving zoals die nu is en kunnen zij beelden ontwikkelen over hoe de samenleving zou moeten zijn en hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan deze samenleving.

Hierbij wordt gedacht aan:

- onderwijs op mensenrechten
- sociale ontwikkeling
- aanbieden van waarden en normen
- kennis maken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten
- verdraagzaamheid en afwijzen van onverdraagzaamheid
- afwijzen van discriminatie

Op deze manier leren kinderen dat hun mening telt en dat zij zo in meer of mindere mate invloed kunnen uitoefenen op de wereld om hen heen. Wij willen een rijke leeromgeving inrichten met een goed pedagogisch klimaat waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen.

1.2 Wat verstaan wij onder pedagogisch klimaat

Onder een goed pedagogisch klimaat verstaan wij een klimaat waarin kinderen zich veilig kunnen voelen, vertrouwen in zichzelf, in elkaar en in volwassenen kunnen hebben. Kinderen leren samenwerken, leren omgaan met eigen emoties en met die van anderen. Verschillen tussen kinderen worden gewaardeerd en gezien als kansen.

Uitgangspunt in onze visie is dat de kinderen centraal staan. Wij vragen ons continue af waar de behoeftes en interesses van de kinderen liggen. Wij zien het kind als individu en benaderen en behandelen de kinderen als zodanig. Onze visie is mede gebaseerd op de pijlers van “De veilige school”.

De basis van de veilige school is gelegen in een goed pedagogisch klimaat. Een goed pedagogisch klimaat is niet zomaar herkenbaar vanaf de buitenkant. Je moet in de groep zijn, kunnen observeren en in gesprek gaan met kinderen, hun ouders en de medewerkers van het EBC. Brandsma en Bos (1994) hebben zeven kenmerken voor een goed pedagogisch klimaat op een rij gezet.

1.3 Kenmerken van “De veilige school”

1. Acceptatie tussen kinderen, de leerkrachten en pedagogisch medewerkers van het EBC
2. Er heerst een ontspannen sfeer in de groep
3. Kinderen werken aan hun zelfvertrouwen (Positieve feedback)
4. Kinderen voelen zich prettig in de groep en gaan met plezier naar school, peuterspeelzaal en voor- en naschoolse opvang
5. Er wordt rekening gehouden met elkaar
6. Kinderen zijn in staat om met elkaar samen te werken op een positieve manier
7. Kinderen zijn sociaal in de omgang met anderen

Concluderend kan er gesteld worden dat een goed pedagogisch klimaat zich kenmerkt door kinderen die met plezier naar school, peutergroep en opvang gaan en zich prettig voelen in de groep.

Wij stellen ons ten doel professionele begeleiding te verzorgen met bovengenoemde pijlers als uitgangspunt. Van een ieder die met EBC de Regenboog verbonden is wordt verwacht dat hij/zij zich aan de afspraken en richtlijnen houdt die in dit beleid staan omschreven.

1.4 Hoe begeleiden wij de sociaal emotionele vorming van uw kind

Binnen ons EBC zijn een aantal kernwaarden geformuleerd die wij de kinderen graag mee willen geven.

Deze zijn:

- Respect
- Verbondenheid.

Onderliggende waarden zijn:

- Samen
- Eigenheid
- Zelfvertrouwen
- Inspiratie
- Gericht op de toekomst

De sociaal emotionele vorming zien we als middel om bovenstaande waarden te ontwikkelen. Hiervoor zijn ontwikkelingslijnen geformuleerd. Accent in deze lijnen ligt op de volgende onderdelen:

Sociaal-emotionele ontwikkeling

- Zelfvertrouwen
- Gevoelens en wensen
- Sociale vaardigheden
- Aangaan van relaties

Perspectief nemen

- Gevoelens en wensen van anderen kunnen inschatten
- Rekening houden met deze gevoelens en wensen

Morele ontwikkeling

- Besef van waarden en normen

1.5 Hoe schenken wij aandacht aan de genoemde kernwaarden

Binnen de groepen maken we gebruik van:

- De catechese methode Trefwoord: Trefwoord werkt aan de hand van pedagogisch verantwoorde thema's, die hun oorsprong vinden in Bijbelverhalen. Ze zijn voor ieder kind herkenbaar in zijn eigen werkelijkheid. De thema's worden van verschillende kanten belicht, zodat allerlei ervaringen uit de wereld van kinderen een plek kunnen krijgen. Daardoor ontstaat er volop ruimte voor het oproepen van vragen en dilemma's, reflecteren op het eigen handelen en het ontwikkelen van het kritisch vermogen. De ervaringen van kinderen krijgen betekenis.
- De vooroordelenkoffer is een middel om met kinderen en jongeren vooroordelen te ontmaskeren en de kenmerken van burgerschap en democratie te onderzoeken.
- De boekenreeks Kijk en beleef: de onderbouw maakt gebruik van de boeken: Kijk en beleef. In elk thema komt een onderwerp ter sprake dat te maken heeft met de dagelijkse leef- en ervaringswereld van jonge kinderen.
- Wereldoriëntatie: onderwerpen betreffende samenleving, diversiteit, basiswaarden, democratische rechtstaat, godsdiensten, staatsinrichting
- Het pedagogisch protocol. Vier keer per jaar bespreken we in alle groepen het pedagogisch protocol. Het pedagogisch protocol bestaat uit:
  - De Veilige School; met daarbij het pestprotocol, het protocol "Veilig omgaan met internet" en een overzicht van regels en afspraken
  - De gedragscode opgesteld door ons schoolbestuur SKOPOS, Stichting Samenwerkingsbestuur voor Katholieke en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel
  - Het SKOPOS protocol Eigentijds Communiceren

Daarnaast vormen gebeurtenissen in de maatschappij en op school dagelijks aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan over situatiegegevens en de invloed die je daar zelf op uit kunt oefenen (reflecteren). Ook wordt er meegedaan aan projecten als Een ander festival en de sponsorloop voor een goed doel.

1.6 Sociaal-emotionele ontwikkeling verwoord in onze leefregels

In school hebben we **leefregels** die de basis vormen voor het positieve leer- en werkklimaat op school:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort
- Wij zien elkaar
- Wij luisteren naar elkaar
- Wij lossen problemen samen op
- Wij delen met elkaar
- Wij zorgen samen voor onze omgeving

Bovenstaande leefregels komen terug binnen de leeromgevingen:

Binnen de leeromgevingen wordt regelmatig de tijd genomen om de leefregels van context te voorzien dus wat ermee bedoeld wordt en wat je ermee wilt bereiken.

Regels op zich hebben niet zo veel betekenis. Samen met de kinderen wordt de betekenis van de regels gevuld.

Planning leeromgevingen 2020-20201

Leeromgeving:	Leefregel:	Periode:	Gezamenlijk:
1. Respect en verbondenheid	Alle leefregels staan centraal	24 augustus t/m 24 september (6)	Opening 1 ^e schooldag 9.45 uur Opening LO 1 eigen klas of bouw Gezond lunchen op school 31 augustus bespreken pedagogisch protocol
2. Personen van vroeger	Wij zien elkaar	28 september t/m 5 november	Schoolkamp Schoolreis 27 oktober Bouw doorbrekend lunchen 3 november Bespreken pedagogisch protocol
3. Onze leefomgeving	Wij luisteren naar elkaar	9 november t/m 1 januari	Sinterklaasviering 17 december Kerstviering
4. Reizen door de wereld	Wij zorgen ervoor dat	4 januari t/m 12 februari	12 januari Bespreken pedagogisch protocol

iedereen er bij
hoort

Tevredenheidspeilingen bij ouders en
kinderen

5. Biotopen	Wij lossen samen problemen op	22 februari t/m 25 maart	Externe audit 1 maart Bespreken pedagogisch protocol 11 maart Bouw doorbrekend lunchen
6. Zorg voor elkaar	Wij delen met elkaar	29 maart t/m 30 april	2 april Paasviering 9 april Sponsorloop 23 april Koningsspelen
7. Verleden, heden en toekomst	Wij zorgen samen voor onze leefomgeving	17 mei t/m 16 juni	24 mei 2 ^e Pinksterdag 25 mei Bespreken pedagogisch protocol 11 juni Een Ander Festival
8. Onze Wereld	Alle leefregels staan centraal	21 juni t/m 16 juli	12 juli Kennismakingsuurtje

Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort

1.8 Protocol aanpak pesten op school

Afspraken bij de signalering en aanpak van pesten op onze school. De bedoeling is dat er duidelijkheid is over de stappen die door betrokkenen genomen moeten worden, wanneer bij individuele kinderen sprake is van regelmatige pestervaringen.

DIT FORMULIER IS EEN VOORBEELD

REGISTRATIEFORMULIER PESTEN

Betrokkenen: _____

Gesignaleerd door: _____

Datum: _____

signaleren, registreren en in kennis stellen van betrokkenen	(aankruisen welk punt van toepassing is bij deze situatie)
* een leerkracht signaleert dat een leerling (regelmatig) gepest wordt	
* een leerling geeft naar een leerkracht aan dat hij/zij regelmatig gepest wordt	
* ouder(s) signaleren dat een leerling (regelmatig) gepest wordt	
* de eigen leerkracht wordt op de hoogte gesteld (door collega, leerling of ouder)	
* de eigen leerkracht maakt onmiddellijk een aantekening in het dossier van het betreffende kind	
* de "pestcoördinator" van de betreffende locatie wordt op de hoogte gebracht en registreert de melding. De coördinator houdt hiermee overzicht van alle meldingen. Genoteerd wordt wie er gepest wordt en wie de pesters zijn. Van elke leerkracht wordt verwacht dat deze elke week even in de map kijkt.	
* Tijdens leerling-besprekingen wordt aangegeven welke acties mogelijk al ondernomen zijn. Deze worden ook genoteerd in de digitale pestmap	

Bij alle te nemen stappen wordt de coördinator op de hoogte gesteld. De coördinator kan ook ingeschakeld worden om gesprekken mee te voeren met zowel de gepeste, pester(s) en ouders/verzorgers

Het vormgeven van gerichte actie om het pesten te doen ophouden	(aankruisen welke stappen ondernomen zijn)
* de eigen leerkracht voert een gesprek met de gepeste	
* de eigen leerkracht voert een gesprek met pester(s) en gepeste(n) samen (no blame benadering)	
* de eigen leerkracht doet nader onderzoek en/of pleegt observaties om de peestsituatie beter in beeld te krijgen	
* de eigen leerkracht informeert ouders van pester(s) en gepeste(n)	
* de eigen leerkracht voert gesprekken met ouders om te komen tot afstemming in de begeleiding van de leerling(en)	
* afspraken met de leerlingen worden op papier gezet	
* afspraken worden schriftelijk vastgesteld in het oudercontactverslag	

* de eigen leerkracht voert activiteiten uit met de eigen groep (gesprekken, lessen, projecten), indien de indruk bestaat dat het pestgedrag mede veroorzaakt wordt door de groeps sfeer	
* de eigen leerkracht voert gesprekken met pester(s) en probeert te komen tot afspraken	
* in bijzondere gevallen kunnen gesprekken gearrangeerd worden met de pester(s) en de ouders samen	
* zo nodig volgt er een gesprek tussen directie, ouders en betrokken leerkracht(en). Tijdens het gesprek komt aan bod; <ul style="list-style-type: none"> - het pestgedrag of het oproepen van pestgedrag - consequenties van de situatie - verplichtingen wederzijds aangeven, zo nodig in tijdpad; bijv. ouders zoeken externe hulp, waarbij school zich tot medewerking verplicht 	
* afspraken tussen ouders en directie worden schriftelijk vastgelegd	

Effect _____

_____

Contact ouders/verzorgers

Hoe en wanneer worden ouders op de hoogte gebracht. Eventuele afspraken met de ouders hieronder noteren

_____

_____

_____

Datum

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

_____

_____

1.9 Regels en afspraken

1. Speelplaatsregels, spelgedrag en surveillance

Algemene regels

- de speelplaats zo snel mogelijk opgaan en er niet meer vanaf gaan
- niet fietsen op de speelplaats, alleen lopen naast de fiets
- vóór school en onder de pauze niet naar binnen zonder te vragen (m.u.v. de brigadiers)
- bij aanvang van de schoolpauze, indien nodig, naar de wc gaan
- fietsen netjes in de fietsenstalling neerzetten
- niet spelen in de fietsenstalling
- rustig spelen op gedeelte bij de klimrekken
- alleen de kinderen van de groepen 1 t/m 3 (H) en 1 t/m 6 (W) mogen in de zandbak spelen
- de kinderen, gaan vanaf 10 minuten vóór schooltijd naar binnen!

Aanvulling locatie Hoevenbraak

- niet fietsen in het park bij de school. Steppen mag wel, maar dan met aangepaste snelheid!

Spelen op de speelplaats

- schop/sla/trekspelletjes waarbij je een ander gericht pijn zou kunnen doen, zijn niet toegestaan (bij nieuwe spelletjes meteen als leerkrachten één lijn trekken)
- balspelen op de speelplaats: alleen balspelen in de pauze (indien het weer het toelaat) en alleen met (zachte) ballen van school
- knikkeren (e.d.) nooit 'voor nep'

2. Snoepen op school

- 's Morgens is er tijd om in de pauze wat te eten. Je mag groenten, fruit, een boterham, vruchtensap of melk meebrengen naar school. Liever geen limonade, snoep, koeken of andere zoetigheid.

3. Taalgebruik

- schuttingtaal, schelden, racistische uitlatingen en vloeken is niet toegestaan
- de leerlingen dienen de leerkrachten aan te spreken met 'juf(frouw)' of 'meneer'

4. Binnen de school en in de klas

- geen waardevolle voorwerpen mee naar school nemen, ook geen speelgoed
- zakmessen en lucifers zijn ten strengste verboden
- geen mobiele telefoon mee naar school nemen
- kinderen brengen een briefje mee als ze niet mee gymmen.
- geen petten en zonnebrillen op in de klas
- geen stickers plakken op stoelen en tafels

1.10 Protocol 'veilig omgaan met internet'

Inleiding

Hoewel internet een buitengewoon krachtig informatief en communicatief medium kan zijn, zijn er ook schaduwkanten. Sites (internetpagina's) met onveilige 'content' (=inhoud), zoals sex, geweld, racisme, etc., waaraan we kinderen niet bloot willen stellen. Simpel blokkeren van verbindingen is geen optie omdat dan ook 'goede' internetpagina's geblokkeerd kunnen worden.

De internetpagina's die wij opvragen op school, worden via een server van Unilogic gescreend door een contentfiltering-programma. Als pagina's een bepaalde inhoud hebben, worden ze geblokkeerd. (Dit levert een filtering van ongeveer 80% op).

Daarnaast is misschien nog wel belangrijker dat kinderen geleerd wordt hoe met internet om te gaan: normen en waarden op het internet.

Internet is een informatiemedium en leerlingen moeten daar mee leren omgaan. De strategie is begeleidend confronteren. Internet is een afspiegeling van de maatschappij. Kinderen moeten leren wat goed is en wat niet, wat kan en wat niet kan. Begeleidend confronteren is leren omgaan met internet zoals het zich dagelijks aan ons voordoet. Begeleiden doen we stapje voor stapje en we bespreken de ins en outs ervan. We benaderen internet zoals we ook kinderen leren omgaan met verkeer of de televisie.

Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het internetprotocol.
Dit protocol is vastgesteld voor alle Schijndelse scholen.

Daarnaast gelden voor alle gedragingen en (taal)uitingen uiteraard de regels zoals wij die hebben vastgelegd in het pedagogisch protocol.

Onderwijskundig uitgangspunt

Internet is een informatiemedium en leerlingen moeten daar mee leren omgaan. De strategie is begeleidend confronteren. Internet is een afspiegeling van de maatschappij. Kinderen moeten leren wat goed is en wat niet, wat kan en wat niet kan. Begeleidend confronteren is leren omgaan met internet zoals het zich dagelijks aan ons voordoet. Begeleiden doen we stapje voor stapje en we bespreken de ins en outs ervan. We benaderen internet zoals we ook kinderen leren omgaan met verkeer of de televisie.

Internet op school

De kinderen van onze school kunnen gebruik maken van Internet. Wij hebben ervoor gekozen de kinderen vanaf groep 5 die mogelijkheid te bieden. Wij maken hiervoor gebruik van Kennisnet. Kennisnet heeft een eigen Nederlandstalige zoekmachine die kinderen in principe leidt naar Nederlandstalige sites die geselecteerd zijn, waardoor zaken als racistische uitingen en pornografie niet zomaar benaderd kunnen worden. Kinderen kunnen echter ook andere zoekmachines gebruiken. Elk kind vanaf groep 5 krijgt een eigen e-mail adres, waarmee met andere kinderen gecommuniceerd kan worden.

Waarom Internet?

Kinderen maken gebruik van internet ter verrijking van het onderwijs: om informatie te zoeken, contacten te leggen met leerlingen van andere scholen en deskundigen te kunnen raadplegen. De software die in ontwikkeling is, verwijst meer en meer naar internetsites voor aanvullend, actueel of alternatief materiaal. Internetactiviteiten worden hiermee steeds meer onderdeel van methodes en leergangen. De software bij methodes kan in de toekomst door kinderen ook via internet benaderd worden.

Afspraken

Samen met de kinderen en de leerkrachten maken wij een aantal afspraken.

Gedragsafspraken met de kinderen:

- Spreek van tevoren met je leraar af wat je op internet wilt gaan doen.
- Je toegangscode is alleen van jou, vertel het dus aan niemand. Want voor je 't weet kent de hele wereld het, ook mensen van wie je het niet zou willen.
- Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken. Geef nooit persoonlijke informatie door op Internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers.
- Vertel het je leraar meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt of waarvan je weet dat dat niet hoort. Houd je je aan de afspraken, dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt.
- Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van de leerkracht.
- Verstuur bij e-mail berichten nooit foto's van jezelf of van anderen zonder toestemming van je leraar.
- Beantwoord nooit e-mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat dat niet hoort. Het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt.
- Verstuur ook zelf nooit e-mail waarin dingen staan die niet horen.
- De printer mag alleen met toestemming gebruikt worden.
- Chatten is op school niet toegestaan. Discussiëren op het intranet kan wel.
- Bestanden van Internet naar mijn eigen computer halen heet downloaden. Op vragen om te "downloaden" is het antwoord in principe nee. Je mag alleen bestanden downloaden als de leraar opdracht of toestemming geeft.
- Wanneer iemand zich niet aan deze regels houdt, wordt het e-mailadres uitgeschakeld of wordt een internetverbod opgelegd.

Afspraken met de leerkrachten.

- Internet wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden.
- Zoekmachines die wij kinderen willen laten gebruiken worden eerst door de leerkracht bekeken.
- Er worden geen sites bekeken die niet aan onze fatsoensnormen voldoen.
- Er wordt aan de kinderen uitgelegd, waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken.

- De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het is meestal immers niet hun schuld.
- Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen.
- Informatie die terug te voeren is op leerlingen mag niet op het openbare deel van het net terechtkomen.
- Namen in combinatie met foto's van kinderen worden niet op het net gepubliceerd. In voorkomende gevallen alleen met toestemming van de ouders. Ook voor het publiceren van individuele foto's wordt eerst toestemming gevraagd.
- Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de leerkrachten e-mail van leerlingen bekijken.

Tips voor ouders die kunnen bijdragen aan veilig internet gebruik.

- Surf samen met je kind. Ga regelmatig samen achter de computer zitten. Ouders en kinderen leren dan van elkaar.
- Maak duidelijke afspraken over het internetgebruik en de tijdsduur die het kind achter de computer mag doorbrengen.
- Houd goed zicht op de computer en plaats deze, indien mogelijk, op een centrale plaats in huis.
- Leer uw kind om zeer zorgvuldig met privacy om te gaan. Altijd toestemming vragen om aan derden een telefoonnummer, adres of bankrekeningnummer door te mogen geven.
- Bekijk regelmatig de geschiedenis van de browser, zodat u op de hoogte blijft van het surfgedrag van uw kind.
- Vertel uw kinderen af te blijven van onbekende software en leer hen voorzichtig om te gaan met het downloaden van onbekende sites.
- Blijf geïnteresseerd in het surfgedrag van uw kind en wijs hem regelmatig op de minder leuke kanten hiervan, zoals pedofielen in chatboxen, pornosites, scheld e-mails, spam en nog veel meer.
- Laat weten, vooral bij vervelende ervaringen, er altijd te zijn voor uw kind.

2 Gedragscode SKOPOS

bestemd voor: leerkrachten en gastdocenten, leerlingen, ouders / verzorgers en andere volwassenen*

*Als in dit protocol wordt gesproken over personen dan hebben we het over bovenstaande mensen. Daar waar in de verdere tekst wordt gesproken van “personeel” of “medewerkers” zal hieronder verstaan: alle medewerkers van SKOPOS en personen die onder verantwoordelijkheid van de school activiteiten uitvoeren met of ten behoeve van leerlingen.

A. INLEIDING

Enkele kernwaarden die SKOPOS in haar beleidsplannen heeft geformuleerd zijn: respect en tolerantie, veiligheid en geborgenheid, betrokkenheid, solidariteit en samenwerking. Die kernwaarden worden zichtbaar in het dagelijks gedrag tussen mensen.

De dagelijkse realiteit laat zien dat dit niet altijd zomaar vanzelfsprekend is. We constateren dat scholen te maken krijgen met nieuwe gedrags- en leerproblemen en grensoverschrijdend gedrag van kinderen. Leerkrachten en ouders lopen tegen grenzen aan en gaan er soms overheen. Men ervaart deze ontwikkeling als trendmatig toenemend, zowel in aantal als in heftigheid.

De grenzen aan gedrag worden bereikt in situaties:

- waarin kinderen een bedreiging vormen voor zichzelf of voor anderen,
- als de vertrouwensrelatie tussen ouders en school diepgaand verstoord is,
- als de problematiek de mogelijkheden van de leerkracht overstijgt.

Mogelijke gevolgen hiervan zijn:

- men voelt zich fysiek dan wel psychisch onveilig of het is daadwerkelijk ook zo, en/of
- de ontwikkelingsmogelijkheden van personen worden geblokkeerd, en/of
- het handelen van de leerkracht wordt zozeer bemoeilijkt dat deze het belang van de groep c.q. individuen in de groep niet meer kan dienen.

Alle scholen van SKOPOS beschikken over een klachtenregeling welke onder andere aangeeft hoe er met name door ouders/verzorgers gehandeld kan worden als zij een klacht hebben over de handelwijze van de school of van de leerkracht.

Indien er sprake is van een klacht op het gebied van seksuele intimidatie en machtsmisbruik zijn de scholen aangesloten bij de GGD – Hart van Brabant.

Om duidelijkheid te scheppen in wat de scholen nu wel of juist niet dienen te accepteren in het gedrag van het personeel, de leerlingen en de ouders/verzorgers, is het nodig om gedragsregels te hebben. Deze moeten aan iedereen duidelijkheid verschaffen over wat door de scholen als respectvol en als wenselijk wordt gezien en aan welke regels een ieder zich dient te conformeren.

Door bijzondere omstandigheden kan het mogelijk zijn, dat een school of medewerker zich niet aan een afspraak uit de gedragscode kan houden. Deze bijzondere omstandigheid zal in een voorkomend geval dan wel aantoonbaar moeten zijn.

B. DOEL VAN DE GEDRAGSREGELS / GEDRAGSCODE

1. Als iedereen weet wat wel en wat niet mag, dan kun je beter voorkomen dat er misverstanden of problemen ontstaan.
2. Een gedragscode levert een bijdrage aan het scheppen van een schoolklimaat waarin iedereen zich prettig en veilig kan voelen.
3. Als iemand zich niet volgens de afgesproken regels gedraagt, dan kan daar gemakkelijker iemand op worden aangesproken.
4. Als er daadwerkelijk een klacht wordt ingediend, dan kan de klachtencommissie deze regels ook betrekken in haar onderzoek naar de klacht.
5. De scholen maken door middel van gedragsregels naar buiten toe duidelijk hoe er met alle betrokkenen dient te worden omgegaan.
6. Een kader bieden aan de scholen van SKOPOS waarbinnen de school desgewenst ruimte kan benutten voor specifieke invulling en formulering van gedragsafspraken, sancties en beloning.

C. WAT MOET VOORKOMEN WORDEN?

Gedragsregels worden vastgesteld om duidelijkheid te scheppen in wat wel en wat niet als acceptabel gedrag wordt opgevat. Een gevoel van veiligheid en welzijn zal hierdoor bevorderd moeten worden.

Deze gedragscode mag er *niet* toe leiden dat de spontane omgang met elkaar er door verstoord wordt of dat er wantrouwen naar de ander ontstaat. Alle medewerkers moeten zonder gevoel van valse verdachtmaking hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Het hebben van gedragsregels houdt niet in, dat gedrag wat niet in regels is vastgelegd automatisch wel toelaatbaar is.

D. PROCEDURE

Bij overtreding van dit gedragsprotocol hanteren we de volgende procedure:

1. in relatie leerkracht/leerling:

- de leerkracht deelt dit direct mee aan de schoolleiding en/of algemeen directeur; ook de ouders/verzorgers van de betrokken leerling worden meteen geïnformeerd.
- de leerling kan dit melden bij een personeelslid en/of de contactpersoon.

2. in relatie leerling/leerkracht

- medewerkers die geconfronteerd worden met een overtreding, maken hiervan melding bij de directeur en de ouders
- eventueel kan tot schorsing en/of verwijdering van de betrokken leerling worden besloten.(zie WPO artikel 40)

3. in relatie volwassene/volwassene:

- de betrokkene maakt hiervan melding bij de directeur van de school; in geval van overtreding t.o.v. de directeur zal hierover contact zijn met de algemeen directeur.
- de algemeen directeur kan besluiten de betreffende persoon de toegang tot de school te ontzeggen

4. in relatie leerling/leerling:

- de betrokken collega's worden op de hoogte gebracht
- met de betrokken leerlingen worden zo spoedig mogelijk gesprekken gevoerd
- de ouders/verzorgers worden indien nodig geïnformeerd
- bij een herhaling worden de ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek op school en zal in overleg naar een oplossing worden gezocht

Daar waar het bevoegd gezag hiertoe gerechtigd is, kan altijd worden besloten tot aangifte van een delict bij de politie.

In geval van valse aangifte of valse beschuldiging van een ouder jegens een school dan wel medewerker zal het bestuur hiertegen actie ondernemen en indien mogelijk daarvan aangifte bij de politie doen.

Bij overtreding van dit gedragsprotocol door personeel kan het bevoegd gezag besluiten tot het nemen van disciplinaire maatregelen. (zie CAO art. 3.17)

In zaken waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.

E. OP WELKE TERREINEN WORDEN ER REGELS VASTGELEGD?

Er is voor gekozen om een aantal algemene afspraken vast te stellen. Er zijn dan minder regels nodig.

Algemene regels zijn echter niet duidelijk. Een regel als "Je moet een ander niet lastig vallen", zal door iedereen weer anders worden uitgelegd.

We hebben geprobeerd duidelijk te zijn in wat we wel en wat we niet wensen dat er gebeurt.

Achtereenvolgens worden gedragsregels vermeld voor de terreinen:

- 1. seksuele intimidatie en seksueel misbruik**
- 2. racisme en discriminatie**
- 3. lichamelijk geweld**
- 4. pesten**
- 5. kleding**
- 6. gebruik internet en website**

1. SEKSUELE INTIMIDATIE EN SEKSUEEL MISBRUIK:

Onderstaande gedragsregels beogen preventie ter voorkoming van het ongewenste gedrag. Vooraf:

1. bij vermoedens van seksueel machtsmisbruik van kinderen door volwassenen dient direct contact opgenomen te worden met de contactpersoon van de school die vervolgens contact op neemt met de vertrouwenspersoon van de GGD.
2. Bij vermoeden van zedenmisdrijf geldt de wettelijke verplichting van onmiddellijke meldplicht aan het bevoegd gezag(=algemeen directeur).

a. schoolcultuur/pedagogisch klimaat:

- personen onthouden zich van seksistisch taalgebruik en seksueel getinte toespelingen.
- seksueel getinte gedragingen worden van niemand geaccepteerd.

b. één op één contacten leerkrachten/leerlingen:

- Leerlingen worden *niet langer* dan een half uur alleen in de klas (of in een ruimte waarin kinderen met een leerkracht werken) gehouden. Bij uitzonderingen op deze regel worden de ouders/verzorgers *direct* op de hoogte gebracht.
- Wanneer kinderen moeten nablijven en de leerkracht zich alleen met een leerling in het lokaal bevindt, blijft de deur van het lokaal of ruimte open of wordt er voor gezorgd dat iemand binnen kan kijken of binnen kan lopen.
- Leerlingen worden niet bij de leerkracht thuis uitgenodigd of ontvangen. Gebeurt dit om bijzondere redenen wel, dan betreft het *altijd* meerdere leerlingen tegelijk en zijn de ouders/verzorgers *vooraf* op de hoogte gebracht.

c. troosten en belonen in de schoolsituatie:

- Fysiek contact van een volwassene met een kind neemt op basis van pedagogische redenen af, naarmate het kind ouder wordt. Bijvoorbeeld het op schoot nemen van een kleuter is oké, maar dit kan in het algemeen niet meer bij een kind van groep 6.
- Leerlingen hebben *altijd* het recht aan te geven dat ze iets niet prettig vinden. Dit laatste moet de kinderen wel geleerd worden.

d. aan-, uit- en omkleden:

- In de onderbouw komt het regelmatig voor dat er geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden, bijvoorbeeld bij het naar het toilet gaan. Deze hulp behoort tot de normale taken van de groepsleerkracht. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.
- Vanaf groep 5 houdt een mannelijke leerkracht toezicht bij de jongenskleedlokalen en de vrouwelijke leerkracht bij de meisjeskleedlokalen.
- Bij calamiteiten dan wel gerechtvaardigde vermoedens van calamiteiten als vechtpartijen tussen leerlingen, ongevallen of plotseling ziek worden, betreedt de leerkracht het kleedlokaal van het andere geslacht. Dit geldt ook voor de doucheruimte. De leerkracht houdt ook dan rekening met het schaamtegevoel van leerlingen. Ook bij structurele situaties, waarbij toezicht nodig is en waarvan de directie dit kenbaar gemaakt heeft aan de ouders kan de leerkracht het andere kleedlokaal betreden.

e. schoolkamp en schoolreis:

- Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders.
- Tijdens de schoolkampen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.
- Tijdens het schoolkamp slapen jongens en meisjes (indien mogelijk) in aparte ruimten
- Toezicht op de slaapafdelingen van meisjes wordt zoveel als mogelijk gehouden door een vrouwelijke volwassene, voor de jongensafdeling geldt, dat dit gebeurt door een man.
- Bij calamiteiten en de daaruit voortvloeiende noodzakelijke aanwezigheid van meerdere volwassenen is het een ieder toegestaan een slaapzaal te betreden.
- Bij het gebruik van kleed- en doucheruimten tijdens schoolreis of schoolkamp is het vermelde onder punt d. van toepassing.

2. RACISME EN DISCRIMINATIE:

We leven in een multiculturele samenleving. Naast de gewoonten en gebruiken vanuit de Nederlandse samenleving, ervaren we ook de eigen aard en (levens)overtuiging van andere groepen. Vaak is ook de schoolbevolking multicultureel. Dat vraagt van *allen* die bij onze scholen betrokken zijn extra aandacht en inzet voor een goed pedagogisch en werkklimaat. We verwachten daarbij het volgende gedrag:

- De medewerker behandelt alle leerlingen en ouders/verzorgers gelijkwaardig.
- De medewerker gebruikt geen racistische of discriminerende taal.
- De medewerker laat zich niet in negatieve zin uit over de godsdienstige overtuiging van leerlingen en hun ouders/verzorgers.
- Medewerkers zien er op toe dat er in school geen racistische of discriminerende uitingen voorkomen.
- Leerlingen worden gestimuleerd onderlinge uitingen van racisme of discriminatie bij de leerkracht te melden.

3. LICHAAMELIJK GEWELD

Machtsmiddelen, zoals slaan met handen of voorwerpen worden door leerlingen ervaren als aantasting van hun lichamelijke integriteit. Het is buitengewoon slecht voorbeeldgedrag en dient te allen tijde vermeden te worden. Binnen de schoolpoorten wordt geen enkele vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, toegestaan.

Wij accepteren onder geen beding fysieke agressie tussen of naar personen. Zolang een correcte houding niet realiseerbaar is, onthouden we ons van pogingen om een gesprek aan te gaan.

Zowel voor het buitenterrein als het schoolgebouw geldt voor iedereen een **wapenverbod**.

Onder wapens worden ook verstaan: (kleine) messen, slagwapen, nepwapens en dergelijke. Alle wapens zullen in beslag genomen worden en bij de politie worden ingeleverd.

Bij constatering van wapenbezit zal bij volwassenen de politie gewaarschuwd worden. Als het leerlingen betreft worden de ouders/verzorgers gewaarschuwd over de geconstateerde overtreding. Bij een tweede overtreding wordt ook bij leerlingen de politie ingeschakeld. Bij het gebruik van wapens zal altijd aangifte volgen bij de politie.

Conflictsituatie

Lichamelijk ingrijpen doen we in uiterste noodzaak, alleen als een leerling voor zichzelf of voor zijn omgeving een gevaar vormt. Een fysieke aanpak bestaat uit bewuste lichamelijke handelingen, dus niet uit handelingen die uitgelegd kunnen worden als agressie. Het doel is de leerling en zijn omgeving te beschermen, veiligheid te bieden.

4. VERBAAL / NON-VERBAAL GEWELD

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school houdt in dat verbale en non-verbale intimidatie niet wordt getolereerd.

5. PESTEN

Pesten is voor scholen een ingewikkeld probleem. Het vereist een serieuze aanpak van de school. Van groot belang hierbij is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders/verzorgers en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden. In verband met de vereiste duidelijkheid over wat onder pesten verstaan wordt, verwijzen we naar het pestprotocol. Op elke school is een pestprotocol aanwezig, waarin ook vermeld wordt hoe te handelen bij pestgedrag.

6. KLEDING

Hoe een medewerker of leerling zich kleedt is in principe een zaak van betrokkene zelf. Onderscheid in de benadering van medewerkers of leerlingen welke te maken heeft met de kleding wordt dan ook afgewezen.

Anderzijds moet de kleding, dan wel de wijze waarop iemand zich kleedt

- de vereiste sociale contacten goed mogelijk maken
- passend zijn in de context van een leef/werksituatie
- niet leiden tot gevaarlijke (werk)omstandigheden voor betrokkene zelf of voor anderen

Bovenstaande leidt tot de vaststelling van de volgende afspraken:

1. Tijdens gymlessen en andere sportactiviteiten mag geen (sport)kleding gedragen worden waaraan zich scherpe elementen bevinden (bv. riemen met gespen)
2. Sieraden (armbanden, halskettingen, horloges) leveren bij bepaalde gymoefeningen gevaar op. Deze sieraden worden tijdelijk afgedaan.
3. Het dragen van petten, hoofddoeken en andere hoofddekseis is tijdens gymoefeningen en tijdens schooltijden verboden. Het dragen van een hoofddekseis door leerlingen met een Islamitische geloofsovertuiging is alleen dan toegestaan wanneer het hoofddekseis géén verbinding om de hals heeft en ook geen loshangende delen heeft.
4. Medewerkers en leerlingen van de scholen dragen tijdens hun aanwezigheid op de scholen voor de gelegenheid gepaste kleding. De directie geeft aan wat gepast is.
5. Het is medewerkers en leerlingen niet toegestaan tijdens hun aanwezigheid op de school gezichtsbedekkende kleding te dragen.

7. GEBRUIK INTERNET EN WEBSITE:

Ter voorkoming van ongewenst gedrag bij het gebruik van Internet is een apart internetprotocol vastgesteld dat als bijlage is toegevoegd.

3 SKOPOS Protocol Eigentijds Communiceren

DEEL 1 KINDEREN EN OUDERS

Eigentijds?

SKOPOS zet in op partnerschap met ouders. Dit vinden wij erg belangrijk. We hebben tenslotte een gezamenlijk belang: De ontwikkeling van het kind. Het kind is gemiddeld 5 uur per dag in de klas en we willen graag laten zien hoe ons onderwijs eruit ziet. Voor veel ouders is het prettig als de informatie gemakkelijk en tijdig naar hen toekomt. Ook is actualiteit in toenemende mate een vereiste. SKOPOS heeft gekozen om verschillende social media te gebruiken die voldoen aan de eisen van de huidige tijd.

Onze eisen zijn:

- Aansluiten bij wat de maatschappij gebruikt.
- Gebruiksvriendelijk voor ouder en leerkracht.
- Mogelijkheid tot snel en gemakkelijk “heen en weer” te kunnen communiceren.
- We gebruiken het alleen voor zakelijke informatie.

Het eerste punt geeft dus ook aan dat je regelmatig de wijze van communiceren evalueert en bij een maatschappelijke verandering bekijkt hoe aan te sluiten.

Welke mogelijkheden zijn er zoal:

Schoolwebsite: met als doel statische informatie die ze jaarlijks/maandelijks/wekelijks plaatsen. Door het jaar heen kleine wijzigingen en aanvullingen. De website is de stabiele factor binnen de informatievoorziening. Er kan rustig naar gekeken worden. De teksten kunnen lang en kort zijn, op ouder- of kindniveau.

Digitale nieuwsbrief: via de website kunnen ouders en belangstellenden deze brieven openen. De ouders krijgen een link van deze nieuwsbrief in hun mailbox of krijgen de nieuwsbrief rechtstreeks in de mailbox toegestuurd .

Twitter: ouders en belangstellende kunnen deze twitteraccount “volgen”.

Facebook: Er wordt een schoolpagina aangemaakt en er zijn mogelijkheden om groepspagina's aan te maken. Op deze pagina's kun je actuele informatie plaatsen meestal op dezelfde dag dat het nieuws zich afspeelde. In principe werkt deze informatievoorziening wat ons betreft één kant op. Er kunnen echter uitzonderingen gemaakt worden. Een reactie blijft echter altijd zakelijk.

Berichtenapp:

Vorm van snel berichten doorgeven aan belanghebbende groep, eventueel voorzien van foto o.i.d. Middels formulieren ook mogelijkheid om ziekmeldingen e.d. te doen. Kan individueel, groeps- of schoolbreed.

You tube:

Youtube is een (video-)website waar iedereen zelf filmpjes kan uploaden. Deze filmpjes zijn binnen enkele minuten openbaar en kan door iedereen worden bekeken.

Onderhoud.

De leerkrachten en/of directie/ict'er van de scholen onderhouden de bovenstaande media. Omdat hun primaire taak is onderwijs geven aan de leerlingen op onze school is het voor de school heel belangrijk dat alle media zeer gemakkelijk zijn in het gebruik.

Wat plaatsen we?

We willen ons onderwijs laten zien. Dit wil zeggen dat je kunt beschrijven wat er bijvoorbeeld in een groep is gedaan in de lessen van die dag. Dat je foto's plaatst van reguliere lessen en van bijzondere lessen en vieringen. Je plaatst huiswerkopdrachten zodat ouders kunnen inzien wat de taak is geweest die de leerling mee naar huis heeft gekregen. Je maakt filmpjes van ons onderwijs.

Overgangsfase.

Waar we ons zeer bewust van moeten zijn, is dat er een behoorlijk lange overgangsfase is. Dat wil zeggen dat we mensen op geen enkele manier vanwege financiële redenen mogen stimuleren om beter of meer op de tijd toegespitst communicatiemateriaal aan te schaffen. Dus zal alles wat we communiceren op alle platforms te zien moeten zijn. Dit kan via slimme berichtgeving.

Integer en met goede smaak.

We hebben vooraf gesproken over hoe we omgaan met de privacy van leerlingen en daarnaast ook het inzicht dat we ouders willen gunnen. Dit is altijd een afweging. Wanneer ouders hun kind aanmelden wordt hen in het aanmeldingsgesprek verteld over onze manier van communicatie [via een bijlage bij het inschrijfformulier].

Wat vertellen we als SKOPOS scholen?

- Er zijn één of meerder beheerders [keuze aan de scholen] die de social media beheren.
- We plaatsen geen individuele portretfoto's van kinderen op onze media.
- We plaatsen foto's van groepjes kinderen.
- We zetten nooit achternamen op onze media.
- We willen zoveel mogelijk inhoudelijk communiceren. We gebruiken "goede smaak" bij het selecteren van beelden en teksten.
- Wij reageren professioneel en zakelijk op reacties van ouders. Ook negatieve reacties nemen we daarin mee en gaan graag het verdere gesprek aan met die persoon buiten facebook om.
- We behouden het recht om ongepaste reacties (bijvoorbeeld ongepast taalgebruik) te verwijderen en letten extra op taal en spelling.
- Wij vertrouwen de ouders en de ouders vertrouwen de school is ons uitgangspunt!

Ouders geven bij aanmelding op school duidelijk aan o.a. middels handtekening dat zij goedkeuren dat er foto's van hun kind(eren) op de verschillende media te zien zijn. Dit wordt binnen de school jaarlijks doorgegeven en nagecheckt. Zie laatste pagina.

MEDIAWIJSHEID@OPVOEDING

informatie voor ouders

Websites

www.mediaopvoeding.nl www.mijnkindonline.nl

www.newkidsontheweb.nl www.ouders.nl

www.weetwatzegamen.nl www.meldknop.nl

Brochures

Zoek bij www.mijnkindonline.nl op brochure voor een overzicht. De brochures zijn gratis te downloaden De brochures gaan over:

kinderen en internet

kinderen en mobile telefonie

digitaal pesten

YouTube

verliefd op internet

sociale media

kinderen en mobile telefonie

Boeken

Contact! Kinderen en nieuwe media (Jos de Haan en Remco Pijpers)

De jeugd is tegenwoordig (Pedro de Bruyckere en Bert Smits)

Focus! Over sociale media als de grote afleider (Justine Pardoën)

DEEL 2 PERSONEEL [BRON VAKBOND CNV]

Social Media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij scholen. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Net zoals bij de introductie van internet en e-mail eind vorige eeuw levert het gebruik van social media vragen op over het gebruik van deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen.

Uitgangspunt is dat professionals zelf weten hoe zij hiermee verstandig omgaan. Het digitale gedrag op social media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de school. Toch zijn er in scholen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over social media. Dit protocol heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buitenschools mediagebruik.

Onder social media verstaat CNV Onderwijs Twitter, Hyves, Facebook, LinkedIn en Youtube en de wat minder bekende varianten daarop. **Richtlijnen gebruik social media** (*Waar nu 'de school' staat kan de naam van de eigen school ingevuld worden*)

1. Medewerkers van *de school* delen kennis en andere waardevolle informatie.
2. Bij onderwijs onderwerpen maken medewerkers duidelijk of zij op persoonlijke titel of namens *de school* publiceren.

3. Medewerkers van *de school* publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.

4. Ga niet in discussie met een leerling of ouder op social media.

5. Schoolbestuurders, schoolleiders en leidinggevenden zijn altijd vertegenwoordiger van *de school* – ook als zij een privé-mening verkondigen. Bij twijfel niet publiceren.

6. Medewerkers van *de school* zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
7. Medewerkers van *de school* weten dat publicaties op social media altijd vindbaar zijn.

8. Bij twijfel over een publicatie of over de raakvlakken met *de school* zoeken medewerkers contact met hun leidinggevende.

9. *De school* zorgt ook digitaal voor een veilig klimaat en communiceert met medewerkers, leerlingen en ouders hoe zij dit doet.
10. *De school* legt vast welke maatregelen zij neemt bij digitale overtredingen van medewerkers, leerlingen en ouders en communiceert dit met deze doelgroepen.

Praktische voorbeelden

Kennisdeling

Via Twitter of in Linkedingroepen (bijvoorbeeld Schooljournaal of Onderwijs 2.0) kan onderwijspersoneel zich mengen in discussies over onderwijszaken. Dit kan op basis van persoonlijke

ervaringen. Als een standpunt van *de school* of organisatie gepubliceerd wordt, vermeldt de schrijver dit. Een voorbeeld van een discussie uit een Linkedingroep:

Adviseur onderwijskwaliteit opent discussie: Selectie aan de poort bij de lerarenopleidingen en m.n. bij de pabo's?: Ja, natuurlijk ook op vooropleiding en op cijfers. En een zorgvuldige intake. Wat vindt het CNV-O daarvan?

Reactie leraar: Jaren zestig Rotterdam, drie grote parallelklassen. Voorwaarde om geplaatst te worden: ruim voldoende staan voor het vak wiskunde (6.8 of 7 dat weet ik niet precies meer)... Reactie medewerker CNV Onderwijs: CNV Onderwijs wil een strenge selectie aan de poort van pabo's. Vooral de motivatie en leerhouding van aspirant studenten zijn belangrijk...

Verantwoordelijkheid

Hoofregel: het gedrag van leraren op Hyves, Facebook, Youtube en Twitter wijkt niet af van wat in de klas of op school gebruikelijk is. Don'ts:

- Foto's of filmpjes op van leraren op vakantie of in ander niet-voorbeeld gedrag op een feest. - Tweets van leraren die eindigen met '...en nu wel aan je huiswerk. Laterzz XXX...' - Te populair taalgebruik en schuttingtaal.

Veiligheid

De school heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van onderwijspersoneel en leerlingen. Dat begint met duidelijke en gecommuniceerde normen en waarden en de handhaving daarvan, ook digitaal. Scholen moeten zich niet laten verrassen door incidenten. Zorg voor duidelijke regels over: welke mediadragers zijn in de klas en op school toegestaan? Ben je als school betrokken in het grijze gebied tussen privé en school? Wanneer schakel je ouders in, en wanneer politie? Welke sancties hanteer je bij welke overtreding? Hoe ga je om met slachtoffers en hoe met pers? Er is al veel materiaal op dit gebied. Bijvoorbeeld op www.arboportaal.nl, www.schoolveiligheid.nl en scholen kunnen natuurlijk informatie en kennis delen over deze onderwerpen. Communiceer de regels en afspraken duidelijk met onderwijspersoneel, leerlingen en ouders. Voorbeelden die voor onveiligheid kunnen zorgen:

- Kleineren van leraren of leerlingen via Youtube filmpjes - Dreigtweets van leerlingen - Digitale seksuele intimidatie of beschuldiging ervan.

Voor iedereen die niet in het onderwijs werkt heeft het CNV ook een protocol. Dat is te vinden op <http://www.cnv.nl/plezier-in-werk/werk-en-internet/social-media-protocol/>

Bedenk dat...

- Het gebruik van social media 'real time' gebeurt. Een druk op de knop en jouw bericht staat direct online.
- Online informatie misschien wel eeuwig online staat. Het is niet altijd gemakkelijk om informatie naderhand te (laten) verwijderen. Bedenk dus goed hoe je wil overkomen in tekst, beeld en geluid – en niet alleen voor dat ene moment. Zo gebruiken bijvoorbeeld werkgevers vaak google om uit te zoeken wie de sollicitanten zijn.

- Het not-done is om eenmaal geplaatste berichten zomaar te verwijderen. Met een druk op de knop (real time) worden ook foute berichten online geplaatst. Probeer de eerste te zijn om je

eigen fouten te corrigeren, zonder eerdere berichten per definitie te wijzigen of te verwijderen. Vermeld daarbij dat jij degene bent die het bericht wijzigt. Geef bij verwijdering een goede reden.

- Je ook rekening dient te houden met het wettelijk vastgelegde beeld-, auteurs- en citaatrecht. Het is verboden om zonder toestemming van de maker andermans werk te publiceren. Schending van deze wet kan je een boete opleveren van honderden euro's.

- Sociale omgangsvormen online net zo goed gelden als offline. Respecteer degene tot wie je je richt. Laster, beledigingen en obsceniteit zijn niet geoorloofd. De privacy van anderen wordt gerespecteerd.

- Je zoveel mogelijk inhoudelijk dient te reageren op stukken van anderen. Alleen je mening geven, zonder onderbouwing daarvan, vervuult de discussie en zegt meer over de schrijver van de reactie dan over het stuk. Onthoud dat dit soort reacties ook in google naar boven kunnen komen.

- Social media kan soms als gevolg hebben dat er een grijs gebied ontstaat tussen privé en werk gerelateerde zaken. Wanneer je op een persoonlijke blog over je werk schrijft, kun je een disclaimer (zie voorbeeld onderaan het protocol) opnemen waarin staat dat dit blog jouw persoonlijke standpunt weergeeft en dat dit niet overeen hoeft te komen met dat van de organisatie.